

ТАМІЛА ЯЦЕНКО
ОЛЕСЯ СЛИЖУК
ІРИНА ТРИГУБ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«Українська література» 7 КЛАС

розроблена на основі модельної навчальної програми
«Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(автори – Т. О. Яценко, В. І. Пахаренко, О. А. Слижук, І. А. Тригуб); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і
науки України» (наказ № 883 від 24.07.2023 р.).

51 год. (1,5 год. на тиждень: I семестр – 2 год. на тиждень, II семестр – 1 год. на тиждень)

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Навчальну програму «Українська література. 7 клас» укладено:

- відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (наказ № 463-ІХ від 16.01.2020 р.), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р.), з урахуванням Типової освітньої програми (наказ МОН України № 1120 від 09.08.2024 р.);
- на основі чинної модельної навчальної програми «Українська література. 7–9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Т. О. Яценко, В. І. Пахаренко, О. А. Слижук, І. А. Тригуб); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України № 883 від 24.07.2023 р.).

Мета навчання української літератури в 7 класі – розвиток компетентних читачів і читачок з усталеною потребою читання художньої літератури, національно свідомих громадян і патріотів України з гуманістичним світоглядом, здатних висловлювати власну критичну думку про прочитане, усвідомлювати національні та загальнолюдські цінності, відтворені у високохудожніх надбаннях класичної та сучасної української літератури, застосовувати здобуті предметні знання та вміння в нових навчальних і життєвих ситуаціях.

Завдання навчання української літератури в 7 класі – ознайомлення учнів/учениць із високохудожніми творами класичної та сучасної української літератури різних родів і жанрів; розвиток художнього сприймання навколишнього світу; формування вмінь аналізувати художні твори з урахуванням їх жанрової специфіки, історичного, мистецького контексту; оволодіння теоретико-літературними поняттями для цілісного осмислення художніх творів; поглиблення вмінь самостійної дослідницької діяльності; розвиток творчих здібностей, усного й писемного мовлення; удосконалення

навичок виразного читання; збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; підвищення рівня загальної культури учнів/учениць.

Структура програми включає *результативні, змістові та процесуальні* складники. Рубрика «*Результати навчання*» розроблена згідно з чотирма *групами вимог до результатів для учнів 7–9 класів*, що індексовані в Державному стандарті базової середньої освіти щодо мовно-літературної освітньої галузі.

У програмі *результати* конкретизовано з чітким зазначенням індексу в такій послідовності: 1) взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; 2) сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду; 3) висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови; 4) дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

Досягнення означених результатів указує на рівень сформованості в учнів/учениць предметної (читацької), ключових компетентностей та оволодіння ними наскрізними вміннями.

Програму з української літератури для 7 класу побудовано як логічно обґрунтоване продовження вивчення художніх творів за *тематично-жанровим принципом* із дотриманням *хронологічної послідовності* щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичного розділу. Опрацювання навчального матеріалу з його поступовим ускладненням на основі ідейно-тематичних і жанрових зв'язків зумовлено віковими особливостями художнього сприймання семикласниками/семикласницями.

Рекомендований зміст навчальної програми для 7 класу включає художні твори про історичне минуле України, українську ідентичність, формування характеру та життєві випробування особистості. Запропоновано також твори, що викликають жвавий читацький і пізнавальний інтерес у семикласників/семикласниць – детективні, пригодницькі, гумористичні, твори фантастики та фентезі.

Для *текстуального* розгляду рекомендовано твори, що увійшли до «золотого» фонду *української класики* для читання старшими підлітками: лірика Т. Шевченка, В. Симоненка, проза І. Франка, В. Винниченка, А. Дімарова, Гр Тютюнника, В. Чемериса, О. Бердника. Також подано твори *сучасних українських письменників*, зокрема Л. Костенко, Г. Пагутяк, А. Кокотюхи, Н. Малетич, К. Штанко, О. Радущинської.

Тематичні рубрики «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого» є усталеними. Навчальний час, що передбачений розділом «Найцікавіше з літературних новинок», орієнтований на систематичне проведення таких уроків для ознайомлення з художніми творами сучасної української літератури за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць.

Рекомендовано *біографічні відомості* про письменників/письменниць обмежити стислими довідками про основні факти їхнього життя і творчості, що можуть зацікавити учнів/учениць 7 класу. Важливо акцентувати на активній громадянській позиції, патріотизмі українських письменників/письменниць, національних і загальнолюдських ідеалах, що знайшли відображення у художніх творах. Залучення біографічного контексту повинно максимально сприяти розкриттю ідейно-художнього змісту творів і не перешкоджати їх осмисленню як самодостатніх мистецьких явищ.

У навчальній програмі визначено *теоретико-літературні поняття* (позначка ТЛ), формування яких відбувається у процесі читання та аналізу художніх творів.

Рубрика «Мистецький контекст» (позначка МК) має рекомендаційний характер. Запропоновано твори живопису, музики, скульптури, кіно тощо, що мають ідейно-тематичну спорідненість із виучуваними текстами української літератури або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва. Міжмистецька взаємодія повинна бути методично вмотивованою.

Рубрика «Види навчальної діяльності» орієнтує на широке використання традиційних та інноваційних методів і прийомів вивчення художніх творів і опрацювання навчального матеріалу, урахування особливостей очного, змішаного та дистанційного навчання, методичного стилю вчителя/вчительки, які мають широкі можливості для виявлення творчої ініціативи для ефективного досягнення очікуваних результатів навчання української літератури в 7 класі. Представлено види організації навчальної діяльності різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові, дослідницькі та творчі. Рубрика має рекомендаційний характер.

У прикінцевій частині навчальної програми запропоновано за тематичними розділами навчальної програми художні твори для позакласного читання.

Змістове наповнення навчальної програми сприяє формуванню предметної (читацької) та ключових компетентностей учнів/учениць, що визначені в Державному стандарті базової середньої освіти.

Навчальна програма є основою для календарно-тематичного планування уроків української літератури в 5-6 класах.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

7 КЛАС

Кількість годин	Результати за навчання	Пропонований зміст навчального предмета/ інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
ВСТУП			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [9 МОВ 1.1.2-1]; ● розуміє та відтворює зміст інформації [9 МОВ 1.1.2-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними самостійно художніми творами [9 МОВ 2.3.2- 1]. 	<p>Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва. Текстуально вивчені в 6 класі та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p> <p>ТЛ: літературний твір, автор, читач.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Богомазов «Портрет дівчинки, яка читає книжку (Дочка художника)»</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки). Дискусія «Якими повинні бути сучасні читачі/читачки?».</p>

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; • обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3]. 		
ПШЕННА ЛІРИКА			
<p>5</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду.</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема 	<p>Народнопісенна лірика. Народні соціально-побутові пісні, їх види (народні козацькі, чумацькі, наймитські, рекрутські, солдатські (жовнірські), стрілецькі тощо пісні) (оглядово). «Ой на горі та й жєнці жнуть» – народна козацька пісня. Відображення життя й побуту козаків, їхньої героїчної вдачі. Поєднання громадянських і родинних мотивів, емоційна наснаженість, художня образність. ТЛ: народнопісенна лірика, соціально-побутові пісні та їх види, художній паралелізм, постійний епітет, літота.</p> <p>Патріотичні пісні літературного походження. Степан Чарнецький «Ой у лузі червона калина...». Стисло про письменника. Історія створення піснігімну Січових стрільців, її народнопісенна основа. Символічність образу калини, патріотичний</p>	<p>Виразне читання (виконання) пісень. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Групова взаємодія з оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Сенкан або діаманта.</p>

	<p>фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розпізнає художні виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2]; ● формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу пісень [9 МОВ 2.2.7-1]; ● коментує власні почуття і враження від прочитаних текстів пісень, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів 	<p>пафос пісні. Національна українська пісенна традиція в піснях літературного походження. Нова хвиля популярності пісні в XXI столітті.</p> <p>ТЛ: пісні літературного походження (авторські пісні).</p> <p>МК: <i>музика</i> – «Ой у лузі червона калина...» (слова – С. Чарнецький, музика – Г. Трух); <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Хранителька», О. Оснач «Ой у лузі червона калина», О. Гайдамака «А ми тую червону калину підійmemo»; <i>кіно</i> – д/ф «Легіон. Хроніка Української Галицької Армії 1918-1919» (режисер – Т. Химич).</p> <p>Пісенні твори про боротьбу УПА за незалежність України. Олесь Бабій «Зродились ми великої години...».</p> <p>Гімн ОУН-УПА, його патріотичний пафос. Актуальність пісні в часи збройної боротьби українців за свою незалежність.</p> <p>ТЛ: пафос.</p> <p>МК: <i>музика</i> – марш українських націоналістів «Зродились ми великої години...» (слова – О. Бабій, музика – О. Нижанківський); <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Хасевич дереворити «Повстанці у наступі», «Слава Україні!», Н. Серветник «12 історій про УПА».</p> <p>Сучасні патріотичні пісні (за вибором учителя/учительки).</p> <p>Святослав Вакарчук «Квіти мінних зон» Розповідь про громадську діяльність фронтмена гурту «Океан Ельзи» та пісенну творчість патріотичного спрямування.</p>	<p>Створення ілюстрацій до пісень. Метод «Малюємо вірш». Створення медіаконтенту (відеокаверів авторського читання чи співу пісень у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Прослуховування та перегляд музичних та відеоінтерпретацій. Створення постера, презентації на тему «Мій топлист українських пісень» або «Мотиви народних пісень у сучасному українському музичному просторі».</p>
--	--	---	--

	<p>нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>«Квіти мінних зон». Звитяжні будні українських воїнів-захисників. Уславлення їхньої мужності й героїзму у протистоянні з ворогом.</p> <p>Петро Солодуха «Біля тополі». Присвята пісні воїнам, загиблим за долю України. Оспівування їхнього героїзму, любові до рідного краю. Національні символи у творі.</p> <p>МК: <i>музика</i> – «Квіти мінних зон» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Місто Марії» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Біля тополі» (слова, музика і виконання – П. Солодуха).</p>	
ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ			
<p>7</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом почутого, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; ● окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої їх інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; 	<p>Тарас Шевченко «Розрита могила». Розповідь про подорож поета Україною у 1843 р. Осмислення трагічних для Батьківщини наслідків знецінення історичної пам'яті про її героїчне минуле. Метафоричний образ незнищенності українського народу.</p> <p>ТЛ: <i>елегія</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Дух свободи»; <i>музика</i> – «Світе тихий, краю милий («Розрита могила»)» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко), музичний альбом «4: Шевченко» (слова – Т. Шевченко, музика і виконання – рок-гурт «Кому вниз»); <i>кіно</i> – д/ф «Кобзар. Історія однієї книги» (режисер – Т. Ткаченко, С. Сотниченко).</p> <p>Іван Франко «Захар Беркут» (скорочено). Коротко про прозову творчість письменника, її багатогранність і тематичну розмаїтість. Історична основа повісті «Захар Беркут». Особливості</p>	<p>Виразне читання художніх творів (ланцюжком, вибірково). Переказ прочитаного від імені головного героя. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Перегляд документальних фільмів про письменників.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; 2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду: <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; • співвідносить зміст художнього твору з історичним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; • характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки й висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; • коментує власні почуття під час читання художнього твору та враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття художнього тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; • передає тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]; 	<p>композиції твору. Основні сюжетні лінії. Ідейний зміст твору, його втілення в художніх образах. Групування персонажів. Особливості мови.</p> <p>ТЛ: <i>геройко-романтична історична повість, архаїзми, діалектизми, етапи розгортання сюжету.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Труш «Трембітарі», О. Шупляк «Захар та беркут», А. Куцаченко «За мотивами повісті Івана Франка «Захар Беркут»;</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Захар Беркут» (режисери – Дж. Вінн, А. Сеїтаблаєв);</p> <p><i>музика</i> – Б. Лятошинський «Золотий обруч» (опера).</p>	<p>Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. Порівняння літературних творів та їх екранізації.</p> <p>Відгуки про переглянуті фільми.</p> <p>Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах із використанням цитат.</p> <p>Створення фанфіків (продовження історій вивчених творів).</p> <p>Написання есе на тему «Хто вони – лицарі сучасності?».</p> <p>Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв.</p>
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● створює на основі прочитаного власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1]. 		
МИ – УКРАЇНЦІ			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; 	<p>Василь Симоненко «Лебеді материнства». Нарис життя й творчості поета. Патріотичні почуття ліричного героя в основі поезії. Звернення до наступних поколінь українців. Засоби творення художнього образу в ліричному творі. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Білас «Лебеді материнства», О. Шупляк «Колиска»;</p>	<p>Виразне читання поетичних творів, вивчення напам'ять. Мелодекламація поезії. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • обговорює актуальність, жанрово-родову належність почутого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), ідейно-тематичні та загальні естетичні особливості, зв'язок тексту із ситуацією спілкування та художнього тексту з певною епохою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2] • формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; • визначає мотиви, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1]; • аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.3-1] • доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання творів [9 МОВ 2.1.1-1]; • інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох 	<p><i>музика</i> – «Лебеді материнства» (слова – В. Симоненко, музика і виконання – «BAndurbaND»).</p> <p>Сучасна українська поезія про війну (за вибором учителя/вчительки).</p> <p>Мотиви поезії, образи, художня майстерність у вираженні почуттів і переживань українців під час війни (оглядово).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Велика битва України з Мордором. 2022. (версія 2.0)», М. Дьяченко «Хрещені вогнем» (серія патріотичних портретів);</p> <p><i>музика</i> – «Не твоя війна» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Повертайся живим» (слова, музика і виконання – С. Тарабарова), «Українська лють» (адаптація італійської народної пісні «Bella Ciao», виконання – Х. Соловій), «Азовсталь» (слова – С. Соловій, музика і виконання – рок-гурт «Kozak System»).</p>	<p>композиції, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Характеристика образу ліричного героя.</p> <p>Підготовка ілюстрацій, асоціативного куща, презентацій, відеороликів до поетичних творів.</p> <p>Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Написання творчої роботи на основі метафори з поезії.</p> <p>Написання есе на тему: «Життя – найвища цінність», Презентація власних віршів.</p> <p>Дискусія на тему: «Сучасні українці – творці свободи» або «Перемога добра та людських цінностей: досвід ХХ століття».</p>
--	---	--	--

	<p>текстів у цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розпізнає в ліричних творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; ● формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу поетичних творів [9 МОВ 2.2.7-1]; ● використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; ● виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p>		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> Творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1]. 		
ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу та художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; визначає тему, ідею, мотиви, порушені в художніх творах проблеми [9 МОВ 1.4.1]; доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та</p>	<p>Володимир Винниченко «Віють вітри, віють буйні...». Коротко про письменника. Світ дитинства в оповіданні «Віють вітри, віють буйні». Порівняльна характеристика образів дітей. Засоби розкриття внутрішнього світу головних героїв. ТЛ: психологічне оповідання, тавтологія. МК: образотворче мистецтво – І. Їжакевич. «Мама йде!», О. Пимоненко «Брід», ілюстрації до оповідання «Віють вітри, віють буйні...» (художниця – Л. Горошко); <i>музика</i> – українська народна пісня «Та немає гірш нікому...».</p> <p>Ліна Костенко «Кольорові миші». Нарис життя й творчості письменниці. Проблематика поезії «Кольорові миші». Неповторність творчої особистості, її конфлікт із буденністю. Засоби розкриття характеру головної героїні. ТЛ: притча. МК: образотворче мистецтво – І. Марчук «Сонце заходить над Дніпром», О. Шупляк «Дві пташки».</p> <p>Оксана Радушинська «Метелики в крижаних панцирах» (скорочено).</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Переказування прочитаного традиційне чи від імені героя/героїні, автора/авторки з елементами характеристики літературних персонажів або використання методу РАФТ. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Ментальна мапа відповідно до проблемних питань творів. Сітка Елвермана. Сенкан або діаманта.</p>

	<p>використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● використовує різні складники художніх творів, зокрема заголовки для оптимізації роботи з текстом [9 МОВ 2.1.2-1]; ● розпізнає в художньому творі зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; ● формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їхні вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; ● створює у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки тощо) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально 	<p>Коротко про письменницю. Історія написання, символіка назви повісті. Проблема самоствердження в суспільстві особистості з інвалідністю. Розкриття характеру головної героїні, її життєва позиція, стійкість у подоланні труднощів. Сюжет і композиція, жанрові особливості твору.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрація до повісті «Метелики в крижаних панцирах» (художниця – В. Дунаєва); <i>мистецький проєкт</i> «Особлива книга для особливих дітей» (аудіокнига за повістю «Метелики у крижаних панцирах»).</p>	<p>Створення ілюстрацій, графічних символів до творів.</p> <p>Інсценування дій героїв/героїнь з елементами пантоміми.</p> <p>Творча проєктна робота (групова або парна).</p> <p>Створення постера на тему: «Як сучасному підлітку залишатись собою?», відеопорадника у стилі сучасних соціальних медіа «Як підтримати дітей з особливими потребами».</p> <p>Написання есе на тему: «Не такі як усі – толерантне ставлення до всіх членів суспільства».</p>
--	---	---	--

	<p>важливих проблем, зокрема популяризації читання [9 МОВ 3.2.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1]. 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • визначає тему, ідею, мотив, проблеми, порушені в художніх творах [9 МОВ 1.4.1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в I семестрі.</p> <p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх особливостей, мистецький контекст).</p> <p>Відвідування літературно-меморіальних музеїв.</p> <p>Створення візуального постера/презентації/інтер</p>

	<p>використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; • пропонує варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах [9 МОВ 2.4.5-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. 		<p>активної платформи, буктрейлера за прочитаним художнім твором. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p>	<p>Художні твори сучасної української літератури <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i>. МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи за прочитаним твором</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), акцентуючи увагу на важливих деталях, зокрема художніх деталях у художньому тексті [9 МОВ 1.1.2-1]; ● Самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання й звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими</p>		<p>сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
--	---	--	--

	<p>особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. 		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з творчістю митців/мисткинь [9 МОВ 1.1.2-2]; • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі.</p> <p>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі понять теорії літератури.</p>	<p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини.</p>

	прочитаних художніх текстів [9 МОВ 2.2.7-1].		
КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН			
4	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; ● окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; ● виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; ● доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та</p>	<p><i>Анатолій Дімаров «На коні й під конем» (дві-три оповіді за вибором учителя/вчительки).</i> Розповідь про письменника. Автобіографічна основа й проблематика повісті. Лірична оповідь головного героя про його передвоєнне дитинство, шкільні будні та юнацькі роки. Образ оповідача, риси комічного у творі. ТЛ: автобіографічний твір. МК: образотворче мистецтво – Г. Хаджинов «Діти», ілюстрації до роману «На коні й під конем» (художниця – О. Воронкова).</p> <p><i>Григор Тютюнник «Климко» (скорочено).</i> Нарис життя і творчості письменника. Розповідь про досвід дорослішання головного героя у воєнний час. Психологізм у розкритті характерів персонажів. Композиція і сюжет повісті, функції художніх деталей. ТЛ: художня деталь. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті Гр. Тютюнника «Климко» (художник – В. Савадов), Н. Воланд «Надія»; кіно – х/ф «Климко» (режисер – М. Вінграновский).</p>	<p>Виразне читання творів. Переказ текстів за методом «Година читання». Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Створення галереї героїв твору. Сенкан. Цитатний диктант. Підготовка сторітелінгу (від імені письменника розповіді про власний життєвий шлях). Сітка Елвермана. Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань. Створення буктрейлерів або відеорекомендацій щодо прочитання творів.</p>

	<p>використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; ● розпізнає в художніх творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; ● формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; ● коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2]; ● на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1] 		<p>Дискусія на тему взаємин між дітьми та батьками чи близькими людьми. Написання листів вдячності батькам чи близьким людям.</p>
--	--	--	---

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • записує власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення[9 МОВ 4.2.1-1]. 		
ПРИГОДИ ТА ДЕТЕКТИВИ			

<p>5</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема й художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів [9 МОВ 1.1.2-2]; • переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях [9 МОВ 1.2.1-1]; • окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; • виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; • доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]. 	<p>Валентин Чемерис «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» (скорочено). Коротко про письменника. Гумористична розповідь про дружбу і перше кохання. Групування персонажів. Жанрові й композиційні особливості повісті, засоби творення комічного. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Вітька + Галя або Повість про перше кохання» (художник – А. Василенко), М. Кармазь «Школярі на відпочинку», О. Баликова «Однокласники».</p> <p>Наталка Малетич «Щоденник ельфа» (розділ «Усе шкереберть. І в цьому є сенс»). Коротко про письменницю. Розповідь про шкільні будні та канікули. Взаємини головного героя з однолітками, його почуття й переживання. Образ оповідача. Роль родинних цінностей у становленні особистості. ТЛ: жанр щоденника. МК: образотворче мистецтво – Л. Прядко «Ранок у Карпатах», ілюстрація до повісті «Щоденник Ельфа» (художники – А. та Д. Нечаєвські).</p> <p>Андрій Кокотюха «Гімназист і Чорна Рука» (скорочено). Коротко про письменника. Таємничі пригоди у повісті «Гімназист і Чорна Рука». Образ детектива, його роль у сюжеті. Простір і час, реальне і фантастичне у творі. ТЛ: детектив як жанр, особливості його композиції.</p>	<p>Виразне читання й переказ текстів за методом «Година читання».</p> <p>Кадрування улюблених епізодів твору.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідей, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Асоціативна хмаринка за тематикою творів.</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Структурування вивченого у вигляді інформаційного мему (таблиці-опори, схеми).</p> <p>Сенкан/діаманта.</p> <p>Творча проєктна робота (групова чи колективна).</p> <p>Створення печворка.</p> <p>Створення криптограми.</p> <p>Детективний літературний квест.</p> <p>Створення літературних кросвордів.</p> <p>Перегляд екранізацій детективних творів.</p> <p>Написання відгуків про фільми.</p>
----------	--	---	--

	<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; ● формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; ● коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких уважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; ● передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]; 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Гімназист і Чорна Рука» (художник – І. Сулима).</p>	<p>Написання власного детективу. Створення акаунтів головних героїв/героїнь у соціальних мережах.</p>
--	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> ● на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● оформлює власне висловлення з дотриманням принципів академічної доброчесності [9 МОВ 3.1.3-1]; ● виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1]. 		
--	--	--	--

ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ

<p>5</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● обговорює жанрово-родову належність художніх творів [9 МОВ 1.1.2-2]; ● формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; ● переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; ● окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p>	<p>Олесь Бердник «Хто зважиться – вогняним наречеться» (скорочено). Нарис про письменника. Сюжет про фантастичну мандрівку до невідомих планет. Прагнення до щасливого майбутнього, випробування на шляху до нього. Уболівання за долю планети й людства. Засоби характеротворення головних героїв. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті О. Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться» (художник – Д. Заруба), діорама «Український космос» за мотивами однойменної серії картин О. Шупляка (Planetarium Noosphere, м. Дніпро).</p> <p>Галина Пагутяк «Королівство» (скорочено). Коротко про письменницю. Роман про родинні цінності. Міфологічний світ, протистояння добра та зла як основа твору. Становлення характеру головної героїні. Тема значущості книжки в житті людини. Фантастичні істоти у творі. ТЛ: <i>роман-фентезі</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до роману «Королівство» (художники – Ф. Сергєєв, Н. Котилевська), В. Хом'як «Забавні коти», Є. Гапчинська «Дівчинка і кіт».</p>	<p>Виразне читання творів. Переказ прочитаного у форматі методу «Година читання». Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Кадрування твору. Літературний диктант. Створення мапи подорожі. Мінідиспут щодо морального вибору героїв/героїнь. Лепбук за прочитаними творами. Відгуки за прочитаними творами із використаннями інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. Чат-переписка головних героїв/героїнь. Творча проектна робота (групова чи парна).</p>
-----------------	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● застосовує різні види критичного читання художніх текстів [9 МОВ 2.1.1-1]; ● характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; ● коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких уважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; ● представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2]; ● на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими</p>		
--	--	--	--

	<p>особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • записує власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1]; • створює у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки тощо) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально важливих проблем, зокрема популяризації читання [9 МОВ 3.2.1-1]; • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в II семестрі. МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх особливостей, мистецький контекст). Відвідування літературно-меморіальних музеїв.</p>

	<p>скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> • окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; • коментує власні враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту[9 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими</p>		<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи, буктрейлера за прочитаним художнім твором. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
--	---	--	---

	<p>особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] ● виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. 		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), акцентуючи увагу на важливих деталях, зокрема художніх деталях у художньому тексті [9 МОВ 1.1.2-1]; ● самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів</p>	<p>Художні твори сучасної української літератури <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i>. МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

	<p>(зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]. 		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в II семестрі та впродовж навчального року.</p> <p>ТЛ: <i>повторення вивчених у II семестрі та впродовж навчального року понять теорії літератури.</i></p>	<p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини, захист творчих проєктів. Обговорення літератури для читання влітку.</p>

	<p>інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1].</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. 		
--	--	--	--

ПРИКІНЦЕВА ЧАСТИНА

СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

(за розділами)

ПІСЕННА ЛІРИКА

- Збірник українських народних пісень «Заспіваймо пісню веселеньку» (упорядник – П. Василенко).
Л. Лепкий «Гей видно село».
Б. Лепкий «Журавлі».
Збірник пісень «Співаник Українського Лицаря» (упорядники – Т. Гривул та ін.).
М. Матола «Мій друже Ковалю...».
О. Псюк, І. Клименко «Стефанія».
С. Вакарчук «Місто Марії».

ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ

- А. Чайковський «За сестрою».
А. Кащенко «З Дніпра на Дунай».
Н. Гуменюк «Білий вовк на чорному шляху».
Я. Яріш «Самійло».

МИ – УКРАЇНЦІ!

- Олександр Олесь «О слово рідне!».
М. Рильський «Мова».
В. Симоненко «Я не бував за дальніми морями».
Д. Білоус «Якщо з українською мовою...».
І. Небеленчук «Україно моя!».
Портал «Поезія вільних».

ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ

- Є. Гуцало «Біженці», «Чорнобильська дівчина Калина».
К. Міхаліцина «Квіти біля четвертого».
І. Роздобудько «Арсен».
С. Гридін «Не такий».
А. Бачинський «140 децибелів тиші».

КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН

- В. Близнець «Женя і Синько».
Г. Кирпа «Тринадцятий місяць у році».
С. Процюк «Марійка і Костик».
М. Морозенко «Я закохалася».

Г. Гузовська-Корицька «На сьомому небі від щастя».

ПРИГОДИ ТА ДЕТЕКТИВИ

Вс. Нестайко «Тореадори із Васюківки»,
«Супер «Б» з фрикадельками».

Г. Малик «Злочинці з паралельного світу».

З. Мензатюк «Дике літо в Криму».

К. Штанко «Драconi, вперед!»

О. Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу».

О. Дерманський «Мері».

Н. та О. Шевченки «Як не скарб, то пожежа».

А. Кокотюха «Полювання на золотий кубок», «Гімназист і Вогняний Змій»,
«Гімназист і Біла Ворона».

ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ

О. Бердник «Зоряний корсар».

Г. Пагутяк «Втеча звірів, або Новий бестіарій», «Книгоноші з Королівства».

М. Павленко «Русалонька із 7–В».

М. Марченко «Місто Тіней».

Н. Дев'ятко «Легенда про юну Весну».